

Postanowienie z dnia 5 stycznia 2007 r.

III SPP 47/06

Naruszenie przez sąd obowiązku niezwłocznego przedstawienia właściwemu sądowi skargi strony na przewlekłość postępowania jest okolicznością wpływającą na podwyższenie przyznanej stronie od Skarbu Państwa sumy, o której mowa w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843).

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 stycznia 2007 r. sprawy ze skargi Zygmunta P. na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w Poznaniu [...]

1. stwierdził przewlekłość postępowania,
2. przyznał Zygmuntovi P. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Poznaniu kwotę 7.000 zł (siedem tysięcy),
3. zasądził na rzecz skarżącego od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Poznaniu 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Uzasadnienie

Zygmunt P. w dniu 30 czerwca 2006 r. wniósł do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu skargę na przewlekłość w postępowaniu sądowym domagając się, po pierwsze, stwierdzenia nieuzasadnionej zwłoki i przewlekłości postępowania sądowego w sprawie o rewaloryzację emerytury w zakresie postępowania wynikającego z apelacji powoda z dnia 16 listopada 2004 r. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie z dnia 19 października 2004 r.; po drugie, przyznania od „Sądu Apelacyjnego w Poznaniu -

Skarb Państwa zadośćuczynienia pieniężnego w kwocie 9.000 zł” oraz po trzecie, zobowiązania Sądu Apelacyjnego w Poznaniu do niezwłocznego wyznaczenia terminu rozprawy sądowej i merytorycznego rozpoznania apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 października 2004 r., a także zasądzenia od Skarbu Państwa kosztów postępowania. W uzasadnieniu skargi skarżący podniósł, że czas oczekiwania na rozpoznanie jego apelacji z dnia 16 listopada 2004 r. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie z dnia 19 października 2004 r. wynosi już 19 miesięcy. Według skarżącego Sąd Apelacyjny w Poznaniu przez okres 19 miesięcy nie podjął żadnych czynności procesowych w postępowaniu apelacyjnym. Postępowanie apelacyjne trwa zatem dłużej niż jest to konieczne do wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych sprawy. Powyższą skargę Sąd Apelacyjny w Poznaniu przekazał Sądowi Najwyższemu w dniu 27 listopada 2006 r. już po wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z dnia 8 sierpnia 2006 r. oddalającym apelację Zygmunta P. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie z dnia 19 października 2004 r.

Pismem z dnia 29 listopada 2006 r. Sąd Najwyższy przesłał Prezesowi Sądu Apelacyjnego w Poznaniu odpis skargi Zygmunta P. na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w Poznaniu [...].

Prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu nie zajął w sprawie stanowiska.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1983 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) wynika obowiązek takiego organizowania systemu jurysdykcyjnego, aby właściwe sądy mogły podołać rozstrzygnięciu spraw sądowych w rozsądnych terminach. Jest to szczególnie konieczne przy rozstrzygnięciu spraw, które w wewnętrznym porządku prawnym uzyskały w specjalnych procedurach gwarancje sprawności i szybkości postępowań sądowych. Do takich spraw należą sprawy z zakresu prawa pracy oraz ubezpieczeń społecznych, które wymagają niezwłocznego wstępnego badania sprawy przez przewodniczącego po jej wniesieniu (art. 467 k.p.c.), podejmowania przez sąd czynności wyjaśniających (art. 468 k.p.c.), a przede wszystkim ustanawiają obowiązek wyznaczania terminu pierwszej rozprawy tak, aby

od daty wniesienia pozwu lub odwołania do wyznaczenia rozprawy nie upłynęło więcej niż dwa tygodnie, chyba że zachodzą nadzwyczajne, tj. niedające się usunąć przeszkody (art. 471 k.p.c.). Te procesowe dyrektywy mają odpowiednie zastosowanie do postępowania przed sądem drugiej instancji (art. 391 § 1 k.p.c.). Na państwie spoczywa obowiązek zorganizowania warunków należytego sprawowania władzy jurysdykcyjnej, w tym zapewnienia optymalnej obsady kadrowej sądów odwoławczych orzekających w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Nie zwalnia to sądów orzekających w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych od przestrzegania procesowych zasad sprawnego rozpoznawania spraw.

W rozpoznawanej sprawie - jak to przedstawiono w części sprawozdawczej niniejszego uzasadnienia - rozprawa apelacyjna została przeprowadzona dopiero po upływie 20 miesięcy od wniesienia przez stronę apelacji do właściwego do jej rozpoznania Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, już po wniesieniu przedmiotowej skargi. Z akt sprawy nie wynika przyczyna tak poważnej przewlekłości postępowania, natomiast biorący udział w postępowaniu ze skargi prezes Sądu Apelacyjnego nie przedstawił jakiegokolwiek wyjaśnienia zaistniałego stanu rzeczy.

Niezależnie od braku wyjaśnienia powodów przewlekłości postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu w zakresie rozpoznania apelacji Zygmunta P. Sąd Apelacyjny - również z niewyjaśnionych przyczyn - przedstawił skargę Sądowi Najwyższemu dopiero po upływie 4 miesięcy, a więc z oczywistym naruszeniem, wynikającego z art. 7 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843), obowiązku niezwłocznego przedstawienia skargi.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Najwyższy uwzględnił zarzut i wniosek skargi dotyczące stwierdzenia przewlekłości postępowania (art. 12 ust. 2 powołanej ustawy) oraz - w znacznej części - o przyznanie od Skarbu Państwa sumy pieniężnej na podstawie art. 12 ust. 4 powołanej ustawy.

Wobec natomiast rozpoznania apelacji Zygmunta P. po wniesieniu przez niego skargi na nieuzasadnioną zwłokę przeprowadzenia rozprawy apelacyjnej - bezprzedmiotowy stał się zawarty w skardze jej wniosek o zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu do niezwłocznego wyznaczenia rozprawy apelacyjnej.

=====